

Írta: Éliás Ádám elnök

2012. november 02. péntek, 15:49

Bármilyen meglepőnek tűnhetne, Pintér Sándor Belügyminiszter úr kezdeményezte azt az egyeztető megbeszélést, amelynek célja a lánctartozások megakadályozására és felszámolására irányuló szakmai javaslatok összegyűjtése és megbeszélése volt.

Annyiban mégis érthető volt a tanácskozás kezdeményezése, hogy a Belügyminisztérium szervezetében működik Dr. Szaló Péter területrendezési és építésügyi helyettes államtitkár úr vezetésével az a munkacsoport, amelyik a fedezetkezelői rendszer kidolgozásával és bevezetésével elismerést vívott ki a legszélesebb szakmai körökben, különösen a legkiszolgáltatottabb alvállalkozói réteg köreiben.

Belügyminiszter úr nyitotta meg a megbeszélést, és végig jelen volt, moderálva a hozzászólások rendjét.

Ebből is, miniszter úr szavaiból is, és a meghívottak körének súlyából is érzékelhető volt a tárca elkötelezettsége és elszántsága, hogy végre valami érdemi előrehaladás történjen ezen a robbanásveszélyes területen, amelynek rendezése nélkül soha nem válhat Magyarország a spekuláció országából az értékteremtő munka országává.

Hatósági oldalról jelen voltak a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Magyar Államkincstár, a Mérnök Kamara, a Kereskedelmi és Iparkamara vezető beosztású képviselői, az ügyben érintett társadalmi szervezetek közül az az ÉVOSZ, az MMV és a VÉSZ vezetői, valamint Grabarits Gábor vállalkozó cégtulajdonos.

Miniszter úr a bevezetőjében jelezte, hogy a tárca mindent meg akar tenni a lánctartozások felszámolásáért és megakadályozásáért, de szüksége van a problémában érintett szereplők szakmai javaslataira.

Ez az indítás jótékonyan meghatározta a tanácskozás légkörét: végig szakmai irányultságú és minőségű mondanivalóval, az egymás szempontjai iránti megértés szellemében zajlott az egész megbeszélés.

Bízatonak érezzük, hogy a belügyi tárca „beszállt” a probléma megoldásába, amellyel

Írta: Éliás Ádám elnök

2012. november 02. péntek, 15:49

kapcsolatban az összes többi minisztérium idáig tehetetlennek bizonyult.

Emlékszünk, amikor a Belügyminisztérium elhatározta az uzsorázás felszámolását, s azt példamutató határozottsággal és elszántsággal végre is hajtotta.

Ugyancsak érzékelhető a tárca központi szerepe a legnagyobb bűnözők és egyes rendőri vezetők közötti összefonódás leleplezésében és felszámolásában.

Azt reméljük Miniszter úr megnyilatkozása és cselekvése alapján, hogy a kormányzat megértette: ugyanaz zajlik tömegesen a vállalkozások ellen – különösen nagy tömegben az alvállalkozói szerepet betöltő kis- és középvállalkozások ellen –, mint ami az uzsorázásban megvalósult, csak éppen „nyakkendős” változatban, bonyolultabb körülmények között: „jogvitának” álcázott csalással, sikkasztással, orgazdasággal, ügyvédek sokaságának felhasználásával. Az eredményt pedig mindenki tudja: teljesítőképes, hozzáértő és szorgalmas magyar cégek ezreinek és az egzisztenciálisan hozzájuk kötődő családok tízezreinek tönkretétele, a gazdaság bukdacsolása, s a lánc tartozásokban érintett több ezer milliárd forint adózás alóli kivonása.

A hozzászólók a lánc tartozások okainak és a megoldásra irányuló szükségszerű intézkedéseknek teljes problémavilágát érintették.

Szó volt a megbeszélés során

- a fedezetkezelői rendszer eredményeiről, működésének problémáiról, s a szükséges módosításokról;
- a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv felállításának szakmai, jogi, szervezeti kérdéseiről;
- az uniós források felhasználásának ellenőrzöttsége érdekében, egyben hatékonyságuk növelése, a pályázati rendszer irreális elemeinek megváltoztatása érdekében teendő intézkedésekről;
- arról a sajnálatos fejleményről, hogy az utóbbi időben egyre gyakrabban az állami és önkormányzati beruházásoknál tapasztalható rendkívül késedelmes kifizetések indítanak el tartozási láncokat;
- a lánc tartozások megakadályozásában meglévő uniós tapasztalatok és gyakorlat felhasználásáról;
- a pénzügyi, finanszírozási rendszer fedezeti és garanciális elemeinek életszerű, a magyar körülményekhez igazodó módosításáról;
- a lánc tartozásoknak a foglalkoztatottságra gyakorolt pusztító hatásáról, a mikrovállalkozások ellehetetlenüléséről, a szakképzett munkaerő eltávozásáról az országból, pontos felmérések készítésének szükségességéről, hogy a lánc tartozások hányféle irányban fejtik ki pusztító hatásukat az egész nemzetgazdaságra, s a társadalmi-szociális valóságra.

A VÉSZ elnökeként lehetőséget kaptam az okokkal és a megoldási javaslatainkkal kapcsolatos szakmai álláspontunk részletes kifejtésére.

Írta: Éliás Ádám elnök

2012. november 02. péntek, 15:49

Öt okot jelöltünk meg:

1. ok: az egyoldalú árverseny, ami aláajánlások formájában megvalósításra alkalmatlan árajánlatokat tesz lehetővé, amelyek elfogadása már determinálja a ki nem fizetéseket, s ezzel a tartozási láncok beindítását.

Megoldási javaslatunk:

- a rezsióradíj minimális összegének félévenkénti hatósági meghatározása aktív piaci és közjogi monitoring alapján;
- az anyagbeszerzésre vonatkozó árajánlatok átalányjellegének tiltása;
- a Kamarák szakmai szelekciója;
- az engedélyezési eljárás néhány ponton fogantatosított módosítása: a kivitelezés fedezetének visszavonhatatlan igazolása nélkül ne lehessen építési engedélyt kiadni, s a projekt építésében résztvevők kifizetésének igazolása nélkül ne lehessen használatbavételi engedélyt kiadni;
- jogegységi határozat a tartozási láncok rosszhiszemű, szándékos elindításának büntetőjogi tényálláskénti értelmezéséről.

2. ok: az indokolatlanul hosszú, korrupciós alapon, pénzleszívás céljából beépülő fővállalkozói láncok kialakulása.

Megoldási javaslatunk: a lebonyolítói és generál- vagy fővállalkozói tevékenység határozott, büntetőjogilag is szankcionált különválasztása.

3. ok: a projektfinanszírozó bankok profitmaximalizáló spekulációja.

Megoldási javaslatunk:

- a megvalósításra alkalmatlan áron történő beruházás finanszírozásának tilalma;
- a finanszírozási szerződés alapvető feltételei változtatásának tiltása a kivitelezés folyamatában.

4. ok: az adózási rend anomáliái.

Megoldási javaslatunk: csak a realizált árbevétel, az ellenérték kiegyenlítése keletkeztessen adózási kötelezettséget.

5. ok: a pénz forgási sebességének kóros lelassulása a reálgazdaság területén.

Megoldási javaslatunk: minden szerződő fél kötelezve legyen a teljesítésről szóló, szükséges bizonyítóerejű mellékletekkel felszerelt számla kibocsátását követő 15 naptári napon belül a számla kiegyenlítésére.

Ezeket felül szükségesnek érezzük a lánctartozások újratermelődésének megakadályozása érdekében a csődtörvény megváltoztatását, amely jelenlegi formájában éppen azokat rekeszti ki az osztozkodásból, akik az osztozkodás tárgyát képező értékeket létrehozták.

Egyetértettünk más kezdeményezésekkel is, például a Teljesítésigazolási Szakértő Szerv létrehozásával.

Elismerésünket fejeztük ki a fedezetkezelői rendszer működése iránt. Az alvállalkozói körnek már most igazi, érdemi segítséget jelent. Három ponton javasoltuk a módosítást:

- a magánberuházások esetén azonos legyen az értékhatár a fedezetkezelő bevonásának

Írta: Éliás Ádám elnök

2012. november 02. péntek, 15:49

kötelezettségét illetően a közbeszerzési értékhatárral;

- az alvállalkozói regisztráció kötelező legyen;
- a fedezetkezelő díjazásában degresszív rendszer érvényesüljön: minél nagyobb értékű a beruházás, annál kisebb arányú legyen.

Kidolgoztuk a láncszerűen felhalmozódott több ezer milliárdra becsülhető tartozási állomány felszámolásának koherens módszereit. Ez utóbbira nézve Miniszter úr megtisztelt azzal, hogy az Államtitkárság egyik munkatársával üzenve kérte, juttassam el hozzá a VÉSZ ezzel kapcsolatos javaslatait.

Módom volt megemlíteni a tanácskozáson azt a szomorú példát, amely a Mercedes kecskeméti gyárának építése körül kialakult. A Mercedes és a Mercedes által megbízott, külföldi érdekeltégű fővállalkozók a Magyarországon kialakult rossz gyakorlat szerint egymásra mutogatnak, miközben az igazságügyi szakértői véleménnyel is alátámasztott teljesítés a magyar alvállalkozóknak, nincs kifizetve. Csak remélni tudjuk, hogy nem lesz szükség drámai fordulatokra ebben az ügyben. Mindenesetre a VÉSZ itt sem fogja magára hagyni a kiszolgáltatott alvállalkozókat.

Ezzel összefüggésben javasoltam, hogy a minősített, kiemelt beruházásoknál az állam – akár uniós források felhasználásával – álljon a munkát elnyerő, bizonyítóerejű referenciával rendelkező magyar alvállalkozók mögé, legalább az eszköz- és anyagbeszerzés finanszírozása tekintetében, akár pályázati rendszerben, s így maga az állam garantálja, hogy a kisszerű ki nem fizetési spekulációk lehetetlenné váljanak ezeknél a beruházásoknál (is).

A rendkívül konstruktív légkörben zajló, koherens megoldási struktúrát körvonalazó tanácskozás végén Miniszter úr megköszönte a részvételt, s érzékeltette a résztvevőkkel, hogy a belügyi tárca elszánt a helyzet megoldásában.

Némi aggodalommal hozzá kell tennem, remélem, a többi tárca, bármilyen megfontolásból, illetékességre, vagy egyebekre hivatkozva, nem fogja megtorpedózni a végre határozottan kinyilvánított kormányzati megoldási szándékot.

Budapest, 2012. november 2.

Éliás Ádám elnök

BESZÁMOLÓ a Belügyminisztérium által kezdeményezett, 2012. október 31.-én tartott egyeztetésről, a lán

Írta: Éliás Ádám elnök

2012. november 02. péntek, 15:49
